

ברוך אתה יהו"ה אַל הֵינוּ מֵלֶדְ הַעוּלָם אשר קדשנו במצותיו וְצְוַנוּ לַעֲסוק בַּדְבָרֵי תּוֹרַה.

Barukh Atah Adonai Eloheinu melekh ha-olam asher kidshanu b'mitzvotav v'tzivanu la'asok b'divrei Torah.

Soul Spa 35 – P. Bamidbar June 8, 2024 2 Sivan 5784

Blessed are You, YHVH. our God, eternal sovereign, who sanctifies us in God's connecting command to busy ourselves in words of Torah.

Hyperlink to Jewish character development

וידבר יהו"ה אל-משה במדבר סיני באהל מועד באחד לַחֹדֵשׁ השׁני בַּשָּׁנָה הַשַּׁנִית לִצֵאתָם מֵאַרְץ מִצְרַיִם :לאמר

Lift the head שאו את-ראש כַּל-עדַת בַּנֵי ישראל למשפחתם לבית אבתם במס Plus / including שמות כַל-זַכַר לְגַלְגַלְתַם: the "non-Israelite" former slaves

> מבן עשרים שנה ומעלה כל-יצא צבא בישראל תפקדו אתם לצבאתם אתה ואהרן:

ואתכם יהיו איש איש למטה איש

Numbers 1:1-4

setting up for "arrival"?

1. YHVH spoke to Moshe in the wilderness of Sinai. in the Tent of Meeting, on the first day of the second month, in the second year after their exodus from the land of Egypt, saying -WHYYYYY?

2. Take a census of all the congregation of the Children of Israel, by their families, by their parental house, according to the number of names, all males per head. military, organization

3. From twenty years old and up, all [who are able to go forth armed in Israel – you and Aharon will count them by their forces.

4. And with you [as you count] will be a man of each tribe, each one a chief of his ancestral house.

PARDES		<u>COMMENTS</u>	QUESTIONS	
<u>P</u>	Pshat (פשט)	 Literally people who could arm Not everyone but men > 20 Syntax in Num. 1:2 is funky 	Why need person per tribe (12)?"Forces" and "armed"?Significance of the timing	
<u>R</u>	Remez (רמז)	 Creating national identity, ties, etc. Leaves nobody behind Instructions to assuage anxiety? 	Why is tribal identity important?	TRIBALISM "us" security identity comfort
D	Drash (דרש)	 Hold together, cohese, don't disperse Everyone together, except Gravitational tug between tribe/whole Timing setting up redirection LESSON ABOUT INTRA-UNITY 	 Reminds of High Priest's 12-name st HOW TO "LIFT THE HEAD"? 	ones
<u>s</u>	Sod (סוד)	 Particular path, universalism Shekhinah in the TOTALITY = I will dwell *among* THEM 	Why express in the particular?	

diaspora/exile

HUH?

Does Torah need a "fix"?

Rashi, Num. 1:2

R. Shlomo Yitzhaki (1040-1105 [France])

רגלגלתם. ע"י שָּקַלִּים בַּקַע לַגְּלְגֹּלֶת: Per head – By means of the shekalim [collected under Exodus 38:26]: "A beka [=half shekel] per head."

Exodus 38:24-26

כל-הזהב העשוי למלאכה בכל מלאכת הקדש ויהי זהב התנופה תשע ועשרים כַּבַּר וּשָבַע מֵאוַת וּשָׁל שִים שַקַל בַּשָׁקַל הַקְדַשׁ: וַכַסַף פַּקוּדֵי ָהָעַדָּהָ מָאַת כִּכָּר וָאֱלֶף וּשָׁבַע מֵאוֹת וַחַמִשַּׁהַ וִשְׁבִעִים שַׁקֵל בַּשָׁקֵל הַקּדָשׁ: בקע לגלגלת מחצית השקל בשקל הַקדָשׁ לְכֹל הַעבֶר עַל-הַפְּקָדִים מְבֶּן עשרים שנה ומעלה לשש-מאות אלף וּשָׁלֹשֶׁת אַלַפִּים וַחַמֵשׁ מַאות וַחַמִשִּׁים: All the gold that was used for the work [of building the Holy of Holies], in all the work of the sanctuary, the wave offering of gold came to 29 talents [=3,000 shekels each] and 730 shekels by sanctuary weight. The silver of those of the community who were recorded came to 100 talents and 1,775 shekels by the sanctuary weight – a half-shekel a head, half a shekel by the sanctuary weight, for each one who was entered in the records, from the age of twenty years up, were 603,550.

Leviticus 23:15-17

וּסְפַרְתֵּם לַכֵּם מִמַּחֲרָת הַשַּבַּת מִיום הביאכם את-עמר התנופה שבע שַבַתות תִמִימת תַהְיֵינַה: עַד מִמַּחַרַת הַשַּבַת הַשְּבִיעת תַסְפַּרוְ חַמְשַּים יוִם והקרבתם מנחה חדשה ליהו"ה: ממושבתיכם תביאון לחם תנופה שָׁתַיִם שָׁנֵי עֲשָׁרנִים סלֶת תַּהְיֵינַה חַמֵץ תַּאַפֵּינַה בְּכּוּרִיִם לַיהו"ה: Count for yourselves from the day after [Pesah], from the day you bring the *omer* of the [barley] wave offering, seven *Shabbatot*, to be complete, until the day after the seventh Shabbat, count 50 days. Offer a new meal korban to YHVH. Bring from your settlements two loaves of bread as a wave offering, each made of two-tenths of a measure of choice flour, baked after leavening, as first fruits to YHVH.

Ibn Ezra, Num. 1:2 = Ex. 30:12

R. Avraham ben Meir ibn Ezra (1089-1167 [Spain])

באגרות הפרטים בראש האגרות יכתבו הכלל הנחבר מן הפרטים.

שאוֹ אֶת-רֹאשׁ. כי מנהג החושבים *Take a census* [=raise the head] – It is customary for the wise, who know the secret of accounting, to write atop each column the details of each column, so they write there the calculated total of the listing.

Rabbeinu Bahya, Num. 1:2

R. Bahya ben Asher (1255-1340 [Spain])

שאו את ראש כל עדת בני ישראל. אין עלויין של ישראל אלא בקיום התורה, ועל כן אחז הכתוב לשון שאו

Take a census [=raise the head] – Israel does not ascend except by fulfilling Torah, thus the text holds by the word *raise* [rather than *count*].

Rashbam, Num. 1:2

R. Shimon ben Meir (1085-1158 [France])

שאו את ראש כל עדת - לפי שמעתה צריכים לבוא לארץ ישראל ובני כ' ראוים לצאת בצבא המלחמה שהרי בכ' בחדש השני הזה נעלה הענן, כדכ' בפרשת בהעלותך, וכתיב שם: נוסעים אנחנו אל המקום וגו' ולכך צוה הקב"ה בתחלת חודש זה למנותן. *Take a census of the entire community* – In Parashat Beha'alotekha, on the 20th day of th[is] month the cloud will lift [from atop the Mishkan] toward the Land of Israel, and those 20 [and up] will enter the army of war. [Moshe tells Yitro (Num. 10:29)], "We journey to the place [God gives us]." So God commanded on the first of this month to count them.

Sforno, Num. 1:2

R. Ovadiah ben Yaakov Sforno (1475-1549 [Italy])

שאו את ראש. לסדרם שיכנסו לארץ מיד איש על דגלו בלתי מלחמה אלא שיפנו האומות מפניהם כמו שעשו קצתם ... ובקלקול המרגלים הוסיפו השבע אומות להרע מ' שנה והוצרך להחרימם. *Take a census* – To organise them so they'd enter the Land immediately, each under their banner without war [of conquest]. Rather, the [other] nations would flee from them – as some of them did... except that the corruption of the scouts empowered the seven [Canaanite] nations to do evil for 40 years and be = choice, free will impelled to expel them. Book of Numbers setting up

Da'at Zkeinim, Num. 1:2

Compilation of Franco-German Commentators (1100s-1200s)

את הנולדים מאלו סמוך לכניסה לארץ כי בהם לא היה איש מפקודי משה ואהרו:

שאו את ראש. ובערבות מואב מונה *Take a census* – In the Moav plains [after 40 years], the count of their descendants entering the Land depended on the [ir ancestors] whom Moshe and Aharon accounted here.

Kli Yakar, Num. 1:2

R. Shlomo Ephraim ben Aaron Luntschitz (1550-1619 [Prague])

ומה שמקשה (ביומא כב:) קראי אהדדי כתיב (הושע ב א) והיה מספר בני ישראל כחול הים אשר לא ימד ולא יספר. כפי הפשט אין זה קושיא כי אצל הקב"ה ודאי יש להם מספר ככוכבים שמוציאן ומכניסן במספר כך יש להם מספר להורות שהקב"ה משגיח על כל אחד בפרטות, ומ"ש אשר לא ימד ולא יספר היינו אצל בני האדם שבודאי לא יוכלו לספור אותם לגודל רבויים. There's a difficulty (B.T. Yoma 22b): One who counts Jews violates a negative mitzvah, as in (Hosha 2:1), "The number of the Children of Israel will be as the sands of the sea, which cannot be measured" – thus cannot be counted. Yet by its p'shat there is no difficulty: To the Holy Blessed One, they are exactly as the [uncountable] number of stars whom God finds and causes to be counted. They have 'number' to show that God conducts each by its own way, so none has a fixed human measure or count except by the fallacy of human accounting. Nobody can count a person's potential.

Mei Hashiloah, Num. 1:2

R. Mordekhai Yosef Leiner of Ishbitz (1801-1854 [Poland])

שאו את ראש. לשון התנשאות היינו שע"י המנין יהיה לכל אחד ואחד התנשאות וכל אחד יהיה מדוגל, כמ"ש והיה מספר בני ישראל כחול הים אשר לא ימד ולא יספר.... כי מתוך כלל ישראל ניכר גדולות הש"י ובאם נחסר אחד מכלל ישראל אז יחסר המזג. כמו שמציירין צורת המלך על כמה אלפים טבלאות ואם יאבד אחד מהם צורת המלך חסרה. ובעת שהיה נמנה כל אחד מישראל אז הוא הגדול שבכל ישראל כי כל ישראל הם חלק הש"י, כמ"ש (דברים ל"ב,ט') כי חלק ה' עמו. וכל אחד ואחד הוא אחוז במדה אחת ממדותיו של הקב"ה, ובעת שהיה נמנה אז היה הש"י בזאת המדה שהוא אחוז בה וממילא הוא היה הגדול, ועי"ז יש לכל אחד מישראל התנשאות.

Take a census – As in aggrandize. By counting the numbers of each tribe, each individual will know his special importance [in the "whole community of the Children of Israel, which cannot be numbered (Hosea 2:1)].... For only amidst the whole of Israel is God's greatness recognized: if just one member of the whole of Israel is missing, then the whole will be lacking. It is like a mosaic image of a king made of thousands of parts: if just one were lost, the king's image would be lacking. So at the time that each person of Israel would be counted, the greatness of each among Israel [would be counted], for each of Israel is a portion of the Holy Blessed One as in (Deut. 32:9), "God's nation is a portion of God." Each person possesses an attribute of the Holy Blessed One's attributes, so at the time a person is counted, Godself is present in that person's attribute, and what is counted then is the greatest of all things. Thus each member of Israel is elevated.

Noam Elimelekh, Nasso 1

R. Elimelekh Weisblum of Lizhensk (1717-1787 [Poland])

שאו את ראש... לגלגלותם ולמשפחותם כי הצדיק הוא מעלה את העולם כולו והוא נושא אותם ע"י דבקותו וקדושתו ועי"ז הוא מקרב אותם לעבודת הבורא ית"ש, וזה נקרא נשיאות ראש, לכן צוה השם שהנשיאות ראש ההוא יתנהג השם שהנשיאות ראש ההוא יתנהג לפי הגלגולים, כי הצדיק היודע גלגולי הנשמות יכול לידע איזה איש יש לו נשמה קדושה, או מאיזה עולם נשמתו נלקחה, ומשה ואהרן היו במדריגה זו וידעו גלגול הגשמות, לכך צוה אותם השי"ת ב"ה "שאו את ראש בני ישראל לגלגלותם" פירוש לפי גלגול הנשמות למעלה.

אך פשוטי בני אדם אשר נשמתם אינה כ"כ במדריגה גדולה, גם הם צריכים עליה ונשיאות ראש, ולמה יגרעו, ובמה הם יכולים להנשא כיון שהם למטה! לזה צריך הצדיק לקשר אותם באבות הקדושים הכלולים מכללות ישראל, ואז יתעלו למעלה על ידם. וזהו לפעמים כתיב לבית אבותם קודם למשפחותם, על שצריכים לקשר אותם באבות תחילה כדי להעלות אותם בתוך שאר משפחות ישראל, ובאותן שהם צדיקים שנשמתם הוא מעולם העליון הוא להיפך, שמעלין אותם כסדר מתתא לעילא, מתחילה למשפחותם ואחר כך לבית אבותם, לקשר אותם עם מדריגות האבות.

Raise the head ... per head by their ancestral house - The *tzaddik* raises the whole world and lifts them by the *tzaddik*'s cleaving and holiness, and by this the tzaddik brings them closer to serving the Holy Blessed Creator: this is called "raising the head." Thus God commanded that the raising of the head be in accordance to the *gilgulim* [reincarnations], since the *tzaddik* who knows the reincarnations of souls can know which individual has a sanctified soul, or from which world the individual's soul was taken. Moshe and Aharon were of such a spiritual level: they knew the reincarnation of souls, so the Holy Blessed One commanded them "Raise the head... according to their *gilgulim*," that is, according to the reincarnation of the souls you will raise them up.

Yet *p'shat* folks whose souls are not at such a high [spiritual] level, they too need ascent and raising the head. Why should they be lessened? By what can they be raised since they are below? For this, the tzaddik must bind them to their holy ancestors who are included in the generality of Israel: then they can be raised via the ancestors. This is why sometimes "by their ancestral houses" is written before "by their families," for first one must bind them to their ancestors, so as to raise them among the rest of the families of Israel. Regarding those who are *tzaddikim*, whose souls come from Upper Worlds, it is switched. Thus one raises in order from low to high, beginning with their families and then their ancestor houses, to bind them with the level of their ancestors.